

Sirküler Tarihi : 10.11.2022
Sirküler No : 2022/098

7420 SAYILI KANUNLA SERMAYE AZALTIMI HALİNDE DAHA ÖNCE SERMAYEYE EKLENEN ÖZ SERMAYE KALEMLERİNİN VERGİLEMESİNE İLİŞKİN YASAL DÜZENLEME YAPILMIŞTIR

09/11/2022 tarihli ve 32008 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan [7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) (Kanun) ile kurumların sermayeye ekledikleri öz kaynak kalemlerinin belli bir süre dahilinde sermaye azaltımı yapılması veya süre geçtikten sonra yapılması halinde vergilendirilmesine yönelik yasal bir düzenleme yapılmıştır.

İşbu Sirkülerimizde söz konusu bu yasal düzenlemeye ilişkin açıklamalar yapılmış olup, Kanunla yapılan diğer önemli mali değişiklikler diğer Sirkülerlerimizde açıklanmış bulunmaktadır.

1. YASAL DÜZENLEME

Kanunun 22 nci maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesinden sonra gelmek üzere eklenen 32/B maddesi aşağıdaki gibidir:

“Sermaye azaltımında vergileme

MADDE 32/B- (1) Kurumlar tarafından sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin, sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra herhangi bir şekilde sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda, nakdî veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit olunur. Söz konusu oranın tespitinde;

a) Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited’in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2021 yılında 11,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167’den fazla ülkede bulunan 1.728 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 97.292 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

b) Sadece kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

c) Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdî sermayenin

toplam sermaye içindeki payları dikkate alınır.

(2) Kurumların öz sermaye kalemlerini sermayeye ekledikleri tarihten itibaren beş tam yıllık süre tamamlanmadan sermaye azaltımı yapmaları durumunda, azaltımın sırasıyla birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sermaye unsurlarından yapıldığı kabul edilir.

(3) Sermaye azaltımında, öncelikli olarak sermayeye ilave edilen öz sermaye kalemlerinden, sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmemiş olanların işletmeden çekildiği kabul edilir.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında sermaye azaltımı suretiyle tespit olunan sermaye unsurlarından; birinci fıkranın (a) bendi kapsamında olanlar kurumlar vergisine ve vergi kesintisine, (b) bendi kapsamında olanlar sadece vergi kesintisine tabi tutulur. Kurumlar vergisine ve vergi kesintisine tabi sermaye unsurlarında, kesinti matrahı hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan tutar olup, bu tutar üzerinden Kanunun 15 inci ve 30 uncu maddeleri ile 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi hükmü kapsamında kesinti yapılır.

(5) Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, bu şekilde azaltıma konu edilen sermaye unsurları birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerine göre tespit edilir ancak bu tutarlar üzerinden dördüncü fıkra kapsamında vergi kesintisi yapılmaz.

(6) Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

Bu madde Kanun'un yayımlandığı 09/11/2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2. DÜZENLEMEDEN ÖNCEKİ UYGULAMA

Kanunla yapılan bu düzenlemeden önceki sermaye azaltımlarında, ortaklara ödenen tutarların hukuki durumu tartışmalı idi. Bu konuda iki farklı görüş ileri sürülmekteydi.

Birinci Görüş:

Bir görüşe göre, daha önce sermayeye eklenmiş olan öz sermaye kalemlerinin ortaklarca sermayeye konulan nakdi ve aynı sermaye unsurlarından farklı olmayıp, sermayeye eklenmiş olduğu için artık ortakların malı haline gelmiş bir sermaye olan bu unsurların ortaklara iade edilen sermaye olarak kabul edilerek vergilendirilmemesi gerekmektedir. Bu görüşün iki nedeni vardır.

Bunlardan birincisi, sermayeye eklenen bu unsurlar ortakların elindeki şirket paylarıyla (hisse senedi veya ortaklık payı) temsil olunan varlıklardır. Nasıl ki ortaklar bu şekilde sahip oldukları servetleri diledikleri gibi tasarruf edebiliyorlarsa bunların sermaye azaltımı nedeniyle ortaklara nakden iadesinde

de aynı durum geçerli olup, ortakların şirket payı ile temsil edilen servetleri kısmen veya tamamen nakit servete dönüşmüş olmaktadır.

İkinci sebep ise, Türk Ticaret Kanunu uyarınca şirkette sermaye, ortakta ise şirket payı olan bu bedellerin sermaye azaltımı ile ortaklara ödenmesini vergiye tabi kılacak herhangi bir kanuni düzenleme olmamasıdır.

İkinci Görüş:

Diğer bir görüşe göre ise nasıl ki şirket öz sermaye kalemleri içinde bulunan enflasyon düzeltme farkı, yeniden değerlendirme fonu gibi kaynaklar doğrudan ortağa ödendiğinde kurumlar vergisi ve kar dağıtım stopajı, olağanüstü yedekler veya dağıtılmamış karlar ise ortaklara ödendiğinde kar dağıtım stopajı yaratıyorsa, bunların önce sermayeye eklenip sonradan sermaye azaltımı yoluyla ortaklara ödenmesinde de durum aynı olmalıdır. Bu görüş lehine ve aleyhine yargı kararları olup, görüş aleyhine verilen yargı kararlarının temel gerekçesi sermayenin ihtiva ettiği öz sermaye unsurlarının sermaye azaltımında ortaklara dağıtılmış sayılacağına yönelik kanuni bir düzenleme bulunmamasıdır.

Bu görüşü savunanların bir kısmı, daha önce sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerini de ihtiva eden sermayenin azaltılması halinde, ortaklara intikal eden bedellerin kaynağının şirket genel kurulunca serbestçe belirlenebileceği, önceliğin ortaklarca nakden veya aynen ödenen sermayeye verilebileceğini savunmaktadır. Bu görüş tespit edebildiğimiz kadarıyla yargı mercilerince de kabul edilmektedir.

Maliye Bakanlığı'nın daha önce verdiği çok sayıda özelgeyle dile getirdiği diğer görüşe göreyse, daha önce sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerini de ihtiva eden sermayenin azaltılması halinde azaltılan sermayenin öncelikle sermayeye daha önce eklenmiş olan ve dağıtımında kurumlar vergisi ve stopaj olmak üzere en yüksek vergi ödenecek olan enflasyon düzeltme farkları, yeniden değerlendirme fonu gibi kaynaklardan, daha sonra sadece stopaj ödenecek olağanüstü yedekler, dağıtılmamış karlar gibi kaynaklardan, arda kalan kısmın ise ortaklarca nakden veya aynen ödenen sermayeden karşılanmış sayılacağı kabul edilmelidir.

Bu ikinci görüş, doğrudan dağıtımı vergi yaratan unsurların önce sermayeye eklenip sonra azaltım yoluyla ortaklara nakdedilmesinin vergilemeyi önlememesi gerektiği yönüyle Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesinde dile getirilen kanunların lafzı ve ruhuyla hüküm ifade edeceğine ilişkin hükme uygun bir görüştür. Diğer yandan yargı mercilerinin de kabul ettiği üzere, azaltımda sermayenin terkinde yer alan unsurlardan hangisine öncelik verileceğinin şirket genel kurulunca serbestçe belirlenebileceği kabul edilmeli, öncelik ortaklarca ödenen nakdi veya ayni sermayeye verilebilmelidir. Maliye İdaresinin belirttiği önceliğin sırayla en çok vergi yaratan unsurlara ait olduğu görüşünün hukuki veya mantıki bir tarafı yoktur. Nasıl ki kurumlar öncelikle nakdi veya ayni sermaye unsurlarından oluşan sermayelerini azaltıp ortaklarına sermaye iadesi yapıp daha sonra öz sermaye kalemlerini sermayeye eklediklerinde vergi çıkmıyorsa, öz sermaye kalemlerini ihtiva eden sermayelerini azalttıklarında da aynı sonucun çıkması gerekir.

Diğer yandan bahse konu kanuni düzenlemeden önce ortaklara ödeme yapılmaksızın Türk Ticaret Kanunu'nun 376 ncı maddesinde belirtilen sermaye kaybı nedeniyle zarara mahsuben yapılan sermaye azaltımlarında ise vergileme yapmanın hiçbir hukuki veya mantıki yanı yoktur. Zira bu durumda işletme

dışına çıkan bir kaynak olmayıp ortaklara intikal eden bir servet de olmadığı için vergileme yaratacak bir durumun varlığı kabul edilmemelidir. Ancak Maliye İdaresinin özgelge bazındaki görüşü bu durumda sermayenin içinde bulunan enflasyon düzeltme farkları, yeniden değerlendirme fonu gibi sermaye dışında başka hesaba nakli kurumlar vergisini doğuran öz sermaye kalemlerinin sermaye azaltımı yoluyla zarara mahsubu yapıldığından bu azaltımın öncelikle kurumlar vergisi doğuran bu kaynaklardan yapıldığının kabulüyle kurumlar vergisi ödenmesi ancak ortaklara dağıtılan bir kaynaktan bahsedilemeyeceğinden kar dağıtım stopajı ödenmemesi gerektiği yönündedir.

Maliye İdaresince herhangi bir yasal dayanak olmadan tamamen idari görüşe dayalı olarak yapılan bu uygulamanın yarattığı belirsizliği ortadan kaldırmak için Kanunla aşağıda detaylarına yer vereceğimiz söz konusu yasal düzenleme yapılmıştır.

Diğer yandan, şirketin ortaklarından aldığı kendi hisselerinin iptaline yönelik özel bir Kanuni düzenleme olduğu malumdur. Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesine 7256 sayılı Kanun ile eklenen düzenleme uyarınca, bu maddenin yürürlüğe girdiği 17/11/2020 tarihinden sonra şirketlerin iktisap ettiği kendi hisselerinin iptali amacıyla yapılan sermaye azaltımlarında, iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari değeri arasındaki fark tutar sermaye azaltımına ilişkin kararın ticaret sicilinde tescil edildiği tarih itibarıyla %15 stopaja konu olmaktadır. Bu tarihten önce iktisap edilen hisselerin sermaye azaltımı yoluyla iptalinde ise herhangi bir vergileme yapılmayacaktır. ([2021/63 no'lu Sirkülerimiz](#))

3. DÜZENLEMEDEN SONRAKİ UYGULAMA

Yukarıda belirttiğimiz üzere öz sermaye kalemlerini ihtiva eden sermayenin azaltımında bunların ortaklara intikal ettirilip vergilenmesini öngören bir kanuni düzenleme yokken, 7420 sayılı Kanunla bu duruma yönelik yasal bir düzenleme yapılmıştır. Buna göre;

1. Kurumlar tarafından sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin, sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra herhangi bir şekilde sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda, nakdî veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit olunur.

Söz konusu oranın tespitinde;

- Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,
- Sadece kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,
- Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdî sermayenin

toplam sermaye içindeki payları dikkate alınır.

Buna göre, sermayeye ilave edildiği tarihten itibaren beş yıl geçtikten sonra sermaye azaltımı yapıldığında, yukarıda belirtilen kaynakların toplam sermaye içindeki payına göre bir oranlama yapıp, ona göre bir vergi hesaplanacaktır.

Örneğin bir anonim şirketin 5.000.000 TL olan nakdi sermayesini, 11.11.2022 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltme farklarından 4.000.000 TL ve olağanüstü yedeklerden 1.000.000 TL olmak üzere 5.000.000 TL artırarak 10.000.000 TL'na yükselttiğini, daha sonra bu sermayeyi 25.12.2027 tarihinde tescil edilen kararla 9.000.000 TL azaltarak 1.000.000 TL'na indirdiğini varsayalım. Bu örnekte, öz sermaye kalemlerinden yapılan sermaye artırımını ile sermayenin azaltıldığı tarih arasında beş tam yıllık süre geçmiş olduğundan, sermaye azaltımı suretiyle yapılacak vergilemenin belirlenmesi için orantı yöntemi kullanılacaktır. Hesaplama aşağıdaki gibi olacaktır:

- Enflasyon Düzeltme Farklarından Oluşan Sermaye Payı : %40
- Olağanüstü Yedeklerden Yapılan Sermaye Payı : %10
- Nakit Sermaye Payı : %50

Bu örnekte azaltılan 9.000.000 TL sermayenin %40 ı olan 3.600.000 TL'nin enflasyon düzeltme farklarından, %10 u olan 900.000 TL'nin olağanüstü yedeklerden, %50 si olan 4.500.000 TL'nin ise ortaklarca ödenen nakdi sermayeden geldiği kabul edilecektir.

Vergi hesabı ise aşağıdaki gibi olacaktır:

- Enflasyon Düzeltmesinden Kaynaklanan Kısım:
 - Kurumlar Vergisi (3.600.000x0,20) : 720.000 TL¹
 - Stopaj ((3.600.000-720.000)x0,10) : 288.000 TL²
- Olağanüstü Yedeklerden Kaynaklanan Kısım:
 - Stopaj (900.000x0,10) : 900.000 TL
- Ortakların karşıladığı nakit sermaye üzerinden herhangi bir vergileme yapılmayacaktır.

2. Kurumların öz sermaye kalemlerini sermayeye ekledikleri tarihten itibaren beş tam yıllık süre tamamlanmadan sermaye azaltımı yapmaları durumunda, azaltımın aşağıda yer alan sırayla yapıldığı kabul edilir.

- Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemleri,

¹ Enflasyon düzeltme farkı üzerinden hesaplanan kurumlar vergisi kurum kazancına bağlı olmadığından, kurum zararı olsa bile beyan edilmek zorundadır.

² Kurumlar vergisi mükellefi ortaklara ilişkin olarak stopaj yapılmayacağı, diğer yandan stopaj konusunda vergi anlaşması hükümlerinin dikkate alınacağı tabidir.

- Sadece kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemleri,
- Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdî sermaye

Örneğin bir anonim şirketin 5.000.000 TL olan nakdi sermayesini, 11.11.2022 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltme farklarından 4.000.000 TL ve olağanüstü yedeklerden 1.000.000 TL olmak üzere 5.000.000 TL artırarak 10.000.000 TL'na yükselttiğini, daha sonra bu sermayeyi 25.12.2025 tarihinde tescil edilen kararla 9.000.000 TL azaltarak 1.000.000 TL'na indirdiğini varsayalım. Bu örnekte, öz sermaye kalemlerinden yapılan sermaye artırımını ile sermayenin azaltıldığı tarih arasında geçen süre beş tam yıldan kısa olduğundan, sermaye azaltımını suretiyle yapılacak vergilemenin belirlenmesinde yukarıdaki sıra dahilinde hareket edilecektir. Hesaplama aşağıdaki gibi olacaktır:

- Öncelik sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerine verileceğinden sermaye azaltımının öncelikle enflasyon düzeltme farklarından karşılandığı kabul edilerek;
 - Kurumlar Vergisi (4.000.000x0,20) : 800.000 TL
 - Stopaj ((4.000.000-800.000)x0,10) : 320.000 TL
- Daha sonra dağıtımını stopaja tabi olağanüstü yedeklere verilecektir;
 - Stopaj (1.000.000x0,10) : 1.000.000
- Sıra en son olarak başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan 4.000.000 TL lık nakdî sermayeye gelecek ve bu tutar üzerinden herhangi bir vergi hesaplanmayacaktır.

3. Sermaye azaltımında, öncelikli olarak sermayeye ilave edilen öz sermaye kalemlerinden, sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmemiş olanların işletmeden çekildiği kabul edilecektir.

Örnek 1: Bir anonim şirket 5.000.000 TL olan nakdi sermayesini, 11.11.2022 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltme farklarından 4.000.000 TL artırarak 9.000.000 TL'ye çıkarmıştır. Şirket 20.10.2023 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltme farklarından 3.000.000 TL ve olağanüstü yedeklerden 2.000.000 TL olmak üzere 5.000.000 TL daha artırmış ve sermayesini 14.000.000 TL'na yükseltmiştir. Şirket daha sonra bu sermayeyi 30.11.2027 tarihinde tescil edilen kararla 9.000.000 TL azaltmış ve sermayesini 5.000.000 TL'ye indirmiştir.

Şirketin 11.11.2022 tarihinde enflasyon düzeltme farkından yaptığı sermaye artırımının üzerinden beş tam yıl geçmekle birlikte 20.10.2023 tarihinde tescil edilen kararla yaptığı sermaye artırımının üzerinden beş tam yıl geçmediğinden sermaye azaltımının öncelikle 20.10.2023 tarihinde öz sermaye kalemlerinden yapılan artırımdan kaynaklandığı kabul edilecektir.

Azaltımın geri kalan kısmı için de öteki sermaye unsurları arasında oranlama yapılacaktır.

Bu durumda vergileme aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

- Öncelik 20.10.2023 tarihinde yapılan sermaye artırımındaki öz sermaye kalemlerine verilecektir. Bu durumda;
 - Azaltılan 9.000.000 TL sermayenin 3.000.000 TL sı enflasyon düzeltme farklarından kabul edilecektir.
 - Kurumlar Vergisi (3.000.000x0.20) : 600.000 TL
 - Stopaj ((3.000.000-600.000)x0.10) : 240.000 TL
 - Daha sonra azaltılan 9.000.000 TL lık sermayenin 2.000.000 TL sının olağanüstü yedeklerden karşılandığı kabul edilecektir.
 - Stopaj (2.000.000x0.10) : 200.000 TL
- Sermaye azaltımının tescil edildiği 30.11.2027 tarihi ile 11.11.2022 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltmesinden yapılan sermaye artırımını arasında beş tam yıllık süre geçtiğinden kalan kaynaklar arasında oranlama yapılacaktır. Bu durumda 9.000.000 TL lık sermaye azaltımından kalan (9.000.000-3.000.000-2.000.000) 4.000.000 TL nın (4.000.000/(4.000.000+5.000.000) %44,44 lük kısmı enflasyon düzeltme farkından yapılan sermaye artırımından, kalan %55,56 lık kısmı ortaklarca nakden ödenen sermayeden kabul edilecektir. Bu kısımdan gelen vergileme ise şu şekilde hesaplanacaktır:
 - Kurumlar Vergisi ((4.000.000x0,44)x0,20) : 352.000 TL
 - Stopaj ((1.760.000-352.000)x0.10) : 140.800 TL
- Ortakların karşıladığı (4.000.000-1.760.000) 2.240.000 TL nakit sermaye üzerinden ise herhangi bir vergileme yapılmayacaktır.

Örnek 2: Bir anonim şirket 5.000.000 TL olan nakdi sermayesini, 11.11.2022 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltme farklarından 4.000.000 TL artırarak 9.000.000 TL'ye çıkarmıştır. Şirket 20.10.2023 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltme farklarından 3.000.000 TL olağanüstü yedeklerden 1.000.000 TL ve ortaklarca nakden 1.000.000 TL olmak üzere 5.000.000 TL daha artırmış ve sermayesini 14.000.000 TL'ye yükseltmiştir. Şirket daha sonra bu sermayeyi 30.11.2027 tarihinde tescil edilen kararla 9.000.000 TL azaltarak 5.000.000 TL'ye indirmiştir.

Şirketin 11.11.2022 tarihinde enflasyon düzeltme farkından yaptığı sermaye artırımının üzerinden beş tam yıl geçmekle birlikte 20.10.2023 tarihinde tescil edilen kararla yaptığı sermaye artırımının üzerinden beş tam yıl geçmediğinden sermaye azaltımının kaynağının öncelikle 20.10.2023 tarihinde sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinden yapıldığı kabul edilecektir. Azaltımın geri kalan kısmı için de öteki sermaye unsurları arasında oranlama yapılacaktır. Bu durumda vergileme aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

- Öncelik 20.10.2023 tarihinde yapılan sermaye artırımındaki öz sermaye kalemlerine verilecektir. Bu durumda;
 - Azaltılan 9.000.000 TL sermayenin 3.000.000 TL sı enflasyon düzeltme farklarından kabul edilecektir.
 - Kurumlar Vergisi (3.000.000x0.20) : 600.000 TL
 - Stopaj ((3.000.000-600.000)x0.10) : 240.000 TL
 - Daha sonra azaltılan 9.000.000 TL lik sermayenin 1.000.000 TL sinin olağanüstü yedeklerden karşılandığı kabul edilecektir.
 - Stopaj (1.000.000x0.10) : 100.000 TL
- Sermaye azaltımının tescil edildiği 3.11.2027 tarihi ile 11.11.2022 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltmesinden yapılan sermaye artırımını arasında beş tam yıllık süre geçtiğinden, kalan kaynaklar arasında oranlama yapılacaktır. Bu durumda 9.000.000 TL lik sermaye azaltımından kalan (9.000.000-3.000.000-1.000.000) 5.000.000 TL nın aşağıda belirlendiği şekilde karşılandığı kabul edilecektir:
 - Ortaklarca nakden ödenen kısımdan karşılanan sermaye (6.000.000/10.000.000) : %60
 - 11.11.2022 de enf.düz.farkından karşılanan Sermaye (4.000.000/10.000.000) : %40
 - Enflasyon Düzeltme Farkının Kurumlar Vergisi ((5.000.000x0,40)x0,20) : 400.000 TL
 - Enflasyon Düzeltme Farkının Stopajı ((2.000.000-400.000)x0,10) : 160.000 TL
- Ortakların karşıladığı kısımdan yapılan 3.000.000 TL nakit sermaye üzerinden ise herhangi bir vergileme yapılmayacaktır.

4. Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, bu şekilde azaltıma konu edilen sermaye unsurları yukarıdaki açıklamalara göre tespit edilir ancak bu tutarlar üzerinden stopaj yapılmaz. Zira sermayenin zararlara mahsuben azaltılması halinde ortaklara intikal eden bir bedel yoktur.

Örneğin bir anonim şirketin 5.000.000 TL olan nakdi sermayesini, 11.11.2022 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltme farklarından 4.000.000 TL ve olağanüstü yedeklerden 1.000.000 TL olmak üzere 5.000.000 TL artırarak 10.000.000 TL'ye yükselttiğini, daha sonra bu sermayeyi 25.12.2027 tarihinde tescil edilen kararla zararlara mahsuben 9.000.000 TL azaltarak 1.000.000 TL'ye indirdiğini varsayalım. Bu örnekte, öz sermaye kalemlerinden yapılan sermaye artırımını ile sermayenin azaltıldığı tarih arasında beş tam yıllık süre geçmiş olduğundan, sermaye azaltımını suretiyle yapılacak vergilemenin belirlenmesi için orantı yöntemi kullanılacaktır.

Hesaplama aşağıdaki gibi olacaktır:

- Enflasyon Düzeltme Farklarından Oluşan Sermaye Payı : %40
- Olağanüstü Yedeklerden Yapılan Sermaye Payı : %10
- Nakit Sermaye Payı : %50

Bu örnekte azaltılan 9.000.000 TL sermayenin %40'ı olan 3.600.000 TL'nin enflasyon düzeltme farklarından, %10'u olan 900.000 TL'nin olağanüstü yedeklerden, %50'si olan 4.500.000 TL'nin ise ortaklarca ödenen nakdi sermayeden geldiği kabul edilecektir.

Bu azaltımda yalnızca enflasyon düzeltme farkına isabet eden 3.600.000 TL'nin kurumlar vergisi alınacaktır ki, o da 720.000 TL'dir.

5. şirketlerin sahip olduğu kendi hisse senetlerinin iptali amacıyla yapılan sermaye azaltımlarına yönelik olarak yukarıda da bahsedildiği üzere GVK'nın 94 üncü maddesinde özel bir vergileme rejimi mevcut olduğundan, Kurumlar Vergisi Kanununun 32/B maddesinin bu amaçla yapılan sermaye azaltımlarında uygulanmaması gerektiği görüşündeyiz.

Zira GVK'nın 94 üncü maddesinde yer alan düzenleme şirketlerin ortaklarından satın aldığı kendi hisselerini iki yıl içinde sermaye azaltımı yoluyla iptal etmemeleri halinde ikinci yılın sonunda hisselerin itibari değeri ile satın alma bedeli arasındaki farkın ortaklara dağıtılmış sayılacağına amir olup, sermaye azaltıldığında çıkacak vergisel sonuç ile azaltılmayıp ikinci yılın sonunda ortaya çıkan vergisel sonucun aynı olması gerekir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olup, düzenleme hakkında yakın zamanda bir tebliğ çıkarılması beklenmektedir.

Saygılarımızla,